

0230976

32105

Reg. No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I Semester B.A./B.Sc./FAD/IBS Degree Examination, August - 2021
SANSKRIT
Raghuvamsham I Canto, Grammar and Comprehension
Paper - I
(CBCS Freshers and Repeaters Scheme)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions to Candidates:- 1) Answer in Sanskrit/ Kannada /English.
2) Answer Q No. I,V and VI in Sanskrit only.

I. समीचीनमुत्तरं चित्वा लिखत। (10×1=10)

- 1) रघुवंशं कस्य कृतिः? अ) बाणस्य आ) भासस्य इ) व्यासस्य ई) कालिदासस्य
- 2) जगतः पितरौ कौ? अ) रमारमेशो आ) सीतारामौ इ) पार्वतीपरमेश्वरौ ई) शकुन्तला दुष्यन्तौ
- 3) दिलीपस्य पत्नी का? अ) दक्षिणा आ) इन्द्रुमती इ) सुनीती ई) सुदक्षिणा
- 4) दिलीपः यज्ञाय कां दुदोह? अ) नर्दीम् आ) गाम् इ) मन्दाकिनीम् ई) कामधेनुम्
- 5) दिलीपः स्वपत्न्या सह वसिष्ठा श्रमं कदा प्रापत्? अ) सायम् आ) दिने इ) प्रातः ई) मध्याह्ने
- 6) सुरभिः का? अ) कामधेनुः आ) नदी इ) पुष्पम् ई) महिला
- 7) अरूपन्थती कस्य पत्नी? अ) भरद्वाजस्य आ) व्यासस्य इ) वसिष्ठस्य ई) गौतमस्य

P.T.O.

- 8) कालिदासेन विरचितम् नाटकं किम्?
 अ) कर्णभारम् आ) अभिज्ञानशाकुन्तलम् इ) उत्तररामचरितम्
 इ) मुद्राराक्षसम्
- 9) दिलीपस्य क्या विना वृद्धत्वं आसीत्?
 अ) जरसा आ) रजसा इ) यशसा
 इ) मनसा
- 10) दिलीपं का शशाप?
 अ) कामधेनुः आ) मयूरः इ) नन्दिनी
 इ) सुरमा

II द्व्योः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत। (2×10=20)

एठडक्के प्रृथम० ध बरेयीरि.

Write an essay any two of the following questions.

1. “उपमा कालिदासस्य” उक्तिमिमां समर्थयत।

“एवमा कालिदासस्य” तः एक्तियन्मू नमुष्टिंसीरि.

Justify the title - “उपमाकालिदासस्य”

2. दिलीपस्य राज्यभारक्रमं वर्णयत।

दिलीपन राज्याद्देशेऽन्मू विवरिसि.

Give an account of Dileepa's administration.

3. दिलीपस्य वसिष्ठाश्रमं गमनं विवृणुत।

दिलीपन वसिष्ठाश्रमद् प्रयाणवन्मू कुरितु बरेयीरि.

Describe the Journey to Vasishthashrama.

III त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3×4=12)

यावुदादर्या मूरु शैलैकगङ्गन्मू अनुवादिसि विवरिसि.

Translate and explain any Three Shlokas.

- 1) मन्दः कवियशः प्रार्यो गमिष्याभ्युपहास्यताम्।

प्रांशुलभ्ये फले लोभाद्दुद्वाहुरिव वामनः॥

- 2) वैवस्वतो मनुर्नाम माननीयो मनीषिणाम्।

आसीन्महीक्षितामाद्यः प्रणवश्छन्दसामिव॥।

(3)

32105

3) प्रजानां विनयाधानाद्रक्षणाद् भरणादपि।

स पिता पितरस्तासां केवलं जन्महेतवः॥

4) अथाभ्यर्च्च विधातारं प्रथतौ पुत्रकाम्यया।

तौ दम्पती वसिष्ठस्य गुरोर्जम्मतुरात्रमम्॥

5) वागर्याविव संवृक्तौ वागर्यप्रतिपत्तये।

जगतः पितरौ वन्दे पार्वती परमेश्वरौ॥

IV द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भ विवृणुत।

(2×4=8)

योऽपुद्धादर्थो ऐराद्वा वा कृगज्ञन्मू संदर्भसंहिते विवरिते।

Explain with reference to context any two of the following sentences.

1) तिर्तीषुर्दुस्तरं मोहादुडपेनस्मि सागरम्।

2) तद्गौणः कर्णमागत्य चापलाय प्रचोक्षते।

3) त्याज्यो दुष्टः प्रियोऽप्यासीत् अङ्गुलीवोरगक्षता।

4) प्रतिबन्धाति हि क्षेयः पूज्यपूजाव्यतिक्रमः।

V संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

अ) पश्चानाम् – सन्धिं विभज्य सन्धिनाम् लिखत।

(5×1=5)

1) वेदाभ्यासः 2) स्मेशः

3) एकैकम् 4) नन्वहम्

5) सोऽहम् 6) क्षीरनिधाविव

7) यथौषधम् 8) चाल्पविषया

आ) पश्चानाम् लकारं पुरुषं वचनानि लिखत।

(5×1=5)

1) वन्दे 2) अभवत्

3) आसीत् 4) पठामि

5) वद 6) गमिष्यामि

7) जयेत् 8) ददर्श

P.T.O.

VI इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत।

भूमौ जातानां कश्चन जीवनक्रमः निरूपितः वेदे। जीवनक्रमः द्विविध एकः कर्ममार्गः अपरश्च ज्ञानमार्गः। युक्तायुक्त विवेकं विना आचरितं कर्मसाफल्यं न भजते। अतः कर्मणः अपेक्षया ज्ञानस्यैव प्राधान्यं गम्यते। एतादृशस्य प्रधानस्य ज्ञानस्य बोधको वेदभाग एव ‘उपनिषत्’ इति कथ्यते। वेदेषु ऋग्यजुस्सामाथर्वणाख्येषु उपनिषदःसन्ति। प्राधान्येन दश उपनिषदः प्रसिद्धाः।

प्रश्नाः

- 1) जनानां जीवनक्रमः कुत्र निरूपितः?
- 2) जीवनक्रमों कौ?
- 3) उपनिषत् का?
- 4) वेदाः के?
- 5) कति उपनिषदः सन्ति?

BMSCW LIBRARY